

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 112. Quis tollere possit inhabilitatem Simoniaci ad retinendum, vel denuo obtinendum beneficium simoniacè obtentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

teus sit Laicus; cum objectum illius, & consequenter causa sit spiritualis, cuius cognitio & sententia pronuntiatio iuxta c. 2. de iudiciis, pertinet ad solos iudices Ecclesiasticos ita cum communiter recepta Gloss. in c. cum sit. de for. compet. V. malefactores. Abb. ibid. Clar. l. 5. §. Simonia, num. 7. Pirh. h. t. n. 142. Reiffent. n. 348.

Quest. 110. Quisnam possit esse accusator & testis in hoc crimine?

1. Resp. ad Primum Accusator in eo esse potest quilibet Catholicus, etiam servus & criminofus, ut constat ex c. si dominus. h. t. idque speciale in crimine Simoniae, ut etiam servi acculare possint dominos Simoniacos, cum aliis servi regulariter stare non possint in iudicio, iuxta L. vix certus, ff. de iudic. Abb. in c. si dominus n. 2. item meretrix, quae aliàs ad accusandum vel testandum non admittitur, uti nec ad actus alios legitimos propter vilitatem l. 29. c. ad L. Juliam de adult. l. 3. §. Lege Julia, ff. de test. Ex quibus etiam colligitur, quod sub generali dispositione, qua criminofus ad aliquos actus admittuntur, non admittatur meretrix, nisi de ea caveatur, ut Abb. l. c. num. 3. Pirh. h. t. n. 143. in fine. Modò tamen criminofus non sit praecisus ab Ecclesia per sententiam canonis vel iudicis, non suspensus vel interdictus ut Gloss. in cit. c. si dominus. V. ad accusatorem. Pirh. l. c.

2. Resp. Ad Secundum, sicut quilibet aliàs de iure habilis ad accusandum, v. g. criminofus, potest esse accusator; ita etiam testis esse potest contra Simoniacos, modò non sit capitalis hostis rei aut conspirator in eum. c. Heli. c. per tuas. h. t. & ibi DD. communiter. Et hoc praecipue si criminofus sit emendatus, cit. c. per tuas, nisi forte sit perjurus, cum is etiam emendatus non admittatur ad testificandum; cum, qui semel perjurus timeatur rursus perjuratorus, arg. L. si qui §. 3. ff. de accus. item Gloss. in cap. per tuas. V. furti. Abb. ibid. n. 10. Pirh. h. t. n. 150. Reiffent. num. 351. iuxta c. parvuli. caus. 22. q. 5. & c. testimonium. de rescrib. Non tamen criminofus plenè probant sine adminiculis vel aliis indicis, arg. cit. per tuas. & Abb. ibi. n. 4. Pirh. n. 150. Reiffent. n. 350.

Quest. 111. Quinam absolvere possint ab excommunicatione, suspensione, & depositione incurfa ob Simoniam?

1. Resp. Primò ob incurfam Simoniam commissam in provisione & receptione beneficiorum, ordinum, & ingressu in religionem absolvere potest solus Papa, utpote cui hac absolutio reservata, per extrav. 1. & 2. h. t. Ex speciali tamen Privilegio, etiam Episcopi & religiosi mendicantes, utpote quibus concessum absolvere à casibus Papae reservatis, modò non sit publica, & ad forum contentiosum deducta. Suar. l. c. c. 61. n. 4. Castrop. p. 8. n. 2. Reiffent. num. 333. Pirh. h. t. num. 72.

2. Resp. Secundò à suspensione quoque, quae suspensus est Simoniace Ordinem recipiens ab executione illius, uti & ab ascensu ad Superiores Ordines, & conferens à collatione ordinum absolvere potest relaxando hanc suspensionem solus Pontifex, utpote ei reservata c. penult. de Simon. Suar. l. c. n. 5. & seq. Castrop. Pirh. h. t. cit. citra quod potestas delegata, seu Privilegium absolvendi ab ea in ordine ad dictos effectus competat mendicantibus. Quin & licet probabile censet Suar. posse Episcopum

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

dispensare in hac suspensione in ordine ad exercendos ordines alios legitime susceptos, aut etiam ad ascendendum ad Superiores Ordines, contrarium tamen censet probabilius. Idem dicendum de suspensione incurfa à capitulo & conventu regulari propter Simoniacam receptionem Religiosi, ait Castrop. cit. n. 2. in fine.

3. Resp. Tertiò: Infamia & depositio ab officio & beneficio ob commissam Simoniam inflicta, quòd non nisi à summo Pontifice aboleri possit, speciale est, quia haec poena ex suo genere perpetua sunt. Castrop. l. c. n. 1. Et haec de poenis Simoniae jam incurfis. Quod enim attinet poenas ipso iure latas & per sententiam inferendas, nondum tamen inflictas, aut etiam latas, nondum executioni datas, ne inferantur aut executioni dentur, vel etiam perseverent tempore, pro quo latae fuerunt, solus Pontifex impedire potest, ita ut ab inferiore iudice impediri aut auferri nequeant; Quamvis tamen Castrop. l. c. probabile dicat, posse Episcopum impositam triennalem suspensionem ante transactum triennium auferre. De cetero dum Pontifex ante Simoniam commissam dispensat, ut poena ea commissam non incuratur, sensus non est, quòd dispenset quoad culpam, quod utique nequit, dum Simonia est contra Jus divinum, sed neque, dum Simonia est contra Jus Ecclesiasticum (in quo casu ille solus & inferior Praelatus non nisi ex commissione illius tacita vel expressa dispensare potest) item sensus non est, quòd manente Simonia tollatur culpa, cum id repugnet; sed quòd datio & receptio pecuniae, quae remanente obligatione legis esset Simonia, non sit Simonia. Qualiter autem Pontifex non soleat facile dispensare hac ratione contra Jus Ecclesiasticum, dicitur paulò infra.

Quest. 112. Quis tollere possit inhabilitatem Simoniaci ad retinendum, vel denuò obtinendum beneficium Simoniace obtentum?

1. Resp. Primò: Praeter Papam potest Episcopus, aliàsve Praelatus dispensare, ut beneficiatus invincibiliter ignorans beneficium Simoniace obtentum, adeoque bona fide à se receptum retinere, aut potius, postquam liberè illud resignavit, de novo ab Episcopo sibi collatum acquirere, si simplex est: Si verò praelatura vel dignitas est, aut curatum, non potest dispensante Episcopo illud retinere, aut de novo acquirere, nisi postquam prius collatum alteri denuò vacaverit. Abb. in c. 22. h. t. Castrop. l. c. n. 3. Pirh. h. t. n. 73. Reiffent. n. 336. juncto n. 337. prout hac habentur cit. c. penult. de elect. & ibi. AA. Quod tamen cap. intelligendum esse asserit Reiffent. de casu quo ob Simoniam ab altero commissam electio alicujus, vel collatio, per Sententiam fuit reprobata aut irrita declarata, ita ut, si in foro externo dicta reprobatio aut declaratio facta non fuerit, Episcopus etiam pro illa vice dispensare possit, ut dignitatem quoque seu beneficium curatum Simoniace, bona tamen fide obtentum retinere possit, aut potius à se prius resignatum de novo obtinere, absque eo, quòd illud interea alteri collatum fuerit.

2. Resp. Secundò: Si beneficium qualecumque per alium obtentum fuit, beneficiato sciente, & tacite vel expressè consentiente, vel etiam ipso met Simoniace procurante, Episcopus nec pro foro interno nec externo dispensare potest, ut Simoniacus talis hujusmodi beneficium retinere, aut idem hac vel alia vice de novo acquirere possit, id-

H que,

que, etiam si Simonia esset occulta, ut Suar. *cit. l. 4. de Simon. c. 61. n. 10. § 11. Less. l. 2. c. 35. du. 25. num. 140. Castrop. Pith. ll. cit. Reiffenst. num. 339.* His non obstante Trident. *sess. 24. de reform. c. 6.* Ubi quod Episcopus habeat potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientes, excepta ea, quæ provenit ex homicidio voluntario, & absolviendi in foro conscientie ab omnibus casibus occultis, etiam Papæ reservatis. Cum hic casus non comprehendatur dicto privilegio; tum quia non est casus occultus pertinens ad absolutionem sacramentalem, tum quia non est censura aut irregularitas, sed quædam pœna vindicativa Simonie: à pœnis autem omnibus reservatis Papæ absolviendi potestas non datur Episcopo per Trident. ut Suar. *cit. n. 11.* tum denique quia hæc pœna inhabilitatis post Trident. inducta & reservata Papæ. Facultas autem concessa à Trident. non extendit se ad casus nova lege Pontificia reservatos Papæ, ut respondit Gregor. XIII. audita relatione congregationis Cardinalium, prout refertur per Farin. *tom. 4. decisio. Rota. fol. 77.* ubi etiam refertur ipsa factæ congregat. Declaratio in hæc verba: *Episcopus, etsi à Simonia occulta absolvi possit, non potest tamen rehabilitare ad beneficium in posterum obtinendum, neque ad ea retinenda, quæ per Simoniam occultam retinet &c.* Ex quibus, ut addit Reiffenst. liquet, contrariam Sententiam in praxi nullatenus tutam, & consequenter nullatenus practicandam. Nihilominus tamen Castrop. *l. c. n. 4.* existimat cum Henriq. *l. 13. de excom. c. 56. n. 1. Less. Suar. ll. cit. latis* probabile esse, Episcopum posse in dicta inhabilitate dispensare, eò quod, ut Henriq. sit quædam quasi irregularitas. Ad declarationes quoque Cardinalium ait: illis non necessarium standum, ut expressè Sanch. *l. 8. de matrimonio d. 2. n. 10. circa finem,* uti & Vasquez. *in 2. 2. d. 177. c. ult. n. 73.* ubi probat declarationes & decisiones Rotæ non habere vim legis. Ad hæc dictas declarationes Cardinalium facile intelligi posse, de inhabilitate ad beneficia illa obtinenda, de quibus privatus fuit per sententiam. De cætero distinctionem illam quam Castrop. *num. 6.* dicit afferri à gravibus AA. quod nimirum Episcopo dispensante in impedimento, ob quod collatio beneficii fuit irrita, maneat valida, si collatio pertinet ad ordinarium; secus si spectet ad Pontificem, cui reservata, ait omnino reprobari ab AA. quos magno numero citat.

Quæst. 113. *Quis absolvi possit ab interdictione ingrediendi Ecclesiam incursum à Simoniacè ordinante?*

Resp. Possè id solum Papam, quippe qui sibi soli reservavit hanc absolutionem. Castrop. *l. c. n. 2. in fine.* Dum aliàs ab omnibus aliis censuris, si publicæ non sint, vel ad forum contentiosum deductæ, absolviere possit Episcopus, vi Trid. *sess. 24. de reformat.* asserit idem Suar. *cit. num. 11.* non obstante Bulla Pii V. hanc facultatem prohibente, dum ea, ut idem cum Sa *V. Simonia q. 12. & Less. l. c. du. 24. n. 134.*

Quæst. 114. *An & ex quibus causis Papa dispensare soleat in pœnis Simonie?*

Resp. Primò: Quamvis ut licitè dispenset, in illis requiratur causa aliqua, sic exigente bono communi & ordinato Ecclesiæ regimine;

si tamen sine causa in lege sua dispensaret, & contra eam ageret, non peccatum eum mortaliter, secluso scandalo, aliavè extrinseca ratione, & validam esse dispensationem, censet Castrop. *l. c. n. 11.* citans pro hoc Sanch. *l. 8. de dispens. d. 17. n. 28. & d. 18. n. 7. Less. cit. c. 35. du. 5. n. 34. Valent. 2. 2. d. 7. q. 5. p. 9. in fin. Rodriq. tom. 1. sum. 2. edit. c. 237. Nav. in sum. c. 25. n. 5.*

2. Resp. Secundo: Rarissimè tamen in dictis pœnis solet dispensare, etiam si gravissimæ allegentur causæ, teste Pyrrho Corrado versatissimo & summè pratico in curia, ut de eo ait Reiffenst. *h. t. n. 343.* hæc allegata hujus difficultatis dispensandi ratione: quod curia Romana summè hoc vitium execrata, & misericordia indignum reputans, ordinaria negatione dispensationis ab illo committendo deterreat. Si tamen quandoque in illis pœnis dispenset Papa, reus illius non tantum absolviatur ab omnibus censuris, sed etiam dispensatur ab inhabilitate ad idem & alia beneficia retinenda & obtinenda, simulque redditur immunis à restitutione fructuum perceptorum.

3. Resp. Tertio: Inter alias verò causas pro hac dispensatione obtinenda serviunt scandalum in dimissione beneficii timendum, & paupertas supplicantis. Quondam autem vel cum quibus ex istiusmodi causis dispenset, certa regula non extat, unde, ut ait Reiffenst. reus quidem tentare & supplicare potest pro dispensatione, committere tamen debet, num mentem Cardinalium hic & nunc ad petitam gratiam concedendam movere velit.

Quæst. generalis 115. *An hoc ipso, quod Papa inhabili conferat beneficium, censetur cum illo dispensare?*

Resp. Affirmativè, si Papæ constet esse inhabilem, ne aliàs in vanum & frustra fecisse collationem dicendum sit. Abb. *in c. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. n. 8. Felin. in c. præterea. de testam. n. 7. Navar. in opus. de datis & promiss. not. 7. n. 15. Covar. reg. peccatum. p. 2. § 8. n. 9. Molin. tom. 1. de just. tr. 2. d. 92. §. illud animadvertendum. Suar. l. 4. de Simon. c. ultim. n. 14.* quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 9.* Siquidem generale est principium, quod quotiescumque impedimentum est juris humani, & legislator scienter impedimentum admittit ad actum, præsumatur in eo animus dispensandi, & inducatur vera dispensatio, etsi Legislator seu Princeps potens in eo dispensare, non præmiserit causæ cognitionem. Ut si Papa scienter admitteret irregularem ad ordines vel beneficia, aut jure humano impedimentum jungeret Matrimonio, vel Rex inhabilem (puta Servum) judicem constituat, Castrop. *l. c. cum Sanch. l. 8. de Matrim. d. 4. n. 2.* & aliis probantibus id ex *L. Barbarius. ff. de officis præsidis. & L. quidem. ff. de rejudicata;* Qui & asserunt procedere id ipsum non solum in supremo Principe, sed & in inferioribus Prælati respectu eorum, cum quibus dispensare possunt. Non tamen etiam supremus Princeps conferendo beneficium inhabili, ab eo aufert absolute inhabilitatem, sed solum pro ea vice, seu ad solum illum casum, & respectu illius beneficii tantum. Castrop. *l. c. num. 10.* Quemadmodum etiam, ut idem, dum dicitur *Clementi. unic. de sententia excommunicationis.* Pontificem communicando cum excommunicato, non censi illum absolviere ab excommunicatione, nisi id exprimat, id ita intelligendum, ut per hoc non absolvat absolute ab excommunicatione, quod tamen non impedit, quò minus